

здебільшого люди просто соромляться розповідати про ситуації, як їм здається, є звичайними в українських сім'ях.

З огляду на вищезазначене, можна зробити висновок, що внесення змін до Кримінального кодексу України в частині регламентації кримінальної відповідальності за домашнє насильство є доволі необхідним нововведенням в чинне законодавство, адже дана проблема є актуальною, і якщо її замовчувати, то статистика, яка зараз наявна в Україні не зміниться. Громадяни повинні знати, що така поведінка по відношенню до них карається не лише штрафом як видом адміністративного стягнення, але й може мати санкцію у вигляді позбавлення волі.

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341- III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

2. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7.12.2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.

Тамара ШУБЕНОК

старший викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Критичне мислення є однією із найважливіших навичок як для людини, так і для суспільства. Для вчителя – це найважливіша навичка, якої вони можуть навчити. Навички критичного мислення можуть допомогти студентам обробляти інформацію критично та логічно, а також можуть покращити академічний прогрес, якщо їх регулярно використовувати протягом усіх років навчання.

Критичне мислення – дуже різнобічне поняття і його сприймають по-різному.

«Критичне мислення – вміле відповідальне мислення, що дозволяє людині сформулювати надійні вірогідні судження, оскільки воно застосовується на певних критеріях і є таким, що саморегулюється, впливає з конкретного контексту» (М. Лімба).

Канадський вчений – професор Ральф Х. Джонсон визначає критичне мислення як «особливий вид розумової діяльності, що дозволяє людині винести раціональне судження щодо запровадженої їй точці зору або моделі поведінки» [1].

Американський філософ і педагог Джон Дьюї вважав, що критичне мислення виникає тоді, коли учні починають займатися конкретною проблемою. Тільки борючись із конкретною проблемою, відшуковуючи власний вихід зі сформованої ситуації, учень дійсно думає.

Критичне мислення означає здатність об'єктивно аналізувати інформацію та робити обґрунтоване судження. Це передбачає оцінку джерел, таких як дані, факти, спостережувані явища та результати досліджень [2].

Критичне мислення – система суджень, що допомагає розглядати події, робити висновки і давати оцінку подіям, аналізувати їх. Можна сказати, що критичне мислення – це спосіб пізнання світу через безупинний процес аналізу та самоаналізу, самопізнання і самовдосконалення [3].

Навички критичного мислення мають вирішальне значення для успіху в школі, кар'єрі та повсякденному житті. Світ без критичного мислення означає світ без викликів, а світ без викликів – це світ без прогресу. Без критичного мислення наше суспільство було б лише купою людей, які обирають одну сторону, не враховуючи різні ситуації. Це були б люди, які погоджуються один з одним або сваряться без належного мислення чи аналізу.

Критичне мислення дає можливість:

1) Зробити людину незалежним мислителем.

Вічне прислів'я говорить: «Дай людині рибу, і ти нагодуєш її на день. Навчи чоловіка рибалити, і ти нагодуєш його на все життя». Це означає, що вчителі повинні навчити учнів ставити запитання, щоб оцінити необхідну інформацію. Нам потрібно все більше і більше людей, які можуть критично дивитися на себе та навколишній світ, і які мають власну думку, а не просто слідуєть за стадом.

2) Це допомагає вирішувати проблеми.

Мислити критично означає, що ви готові витратити більше часу на аналіз проблем, їх походження та з'ясувати шляхи їх вирішення. А їх не стає менше. Існують також масштабні проблеми, які потрібно вирішити, такі як глобальне потепління та перенаселення. Вирішення проблем також є важливою рисою, які роботодавці шукають у потенційних співробітниках.

3) Це тренування для вашого мозку.

Критичне мислення є, певно, найкращим способом для тренування свого розуму. По-перше, це змушує людину задуматися про різні ситуації, які відбуваються навколо. Це змушує задавати різні питання для вирішення різноманітних проблем. Це означає, що людина постійно вчиться та оволодіває вмінням розуміти різні сторони та мати різне мислення. По-друге, це змушує мислити нестандартно. У багатьох випадках учнів обмежують наданням їм інформації. А критичне мислення – це вправа, яка допомагає учням мислити творчо. По-третє, це важливий аспект стати лідером. Критично мислення дуже допомагає, коли потрібно приймати рішення, особливо важкі. Навички критичного мислення мають вирішальне

значення в повсякденному житті, оскільки критично мислячі люди можуть визначити проблеми. Вони вирішують ці проблеми через розум, визначають цілі для вирішення проблеми, а потім вживають заходів.

Як навчити учнів критично мислити? Щоб це зробити, необхідно моделювати цю поведінку під час уроку. Досліджуючи навички критичного мислення, вчителі ставлять критичні запитання, які ведуть до розвитку критичного розуміння проблеми. Учні вчать розглядати різні точки зору.

Тож як навчити студентів критично мислити? Ось кілька порад, як це робити.

1. Змусьте їх говорити.

Дебати – це чудовий спосіб розвинути свої навички, тому що це дає можливість висловлювати випадкові чи неправдиві факти. З цією метою необхідно провести якісне дослідження, яке підтримується актуальними фактами. Це надає можливість навчитись викладати свої аргументи найбільш переконливим способом. Крім того, оскільки ви будете дискутувати з іншими людьми, це навчить вас думати про аргументи іншої сторони, оскільки вам потрібно буде зрозуміти іншого опонента, щоб протистояти його поглядам. Завдяки всьому цьому дебати можуть стати чудовою вправою для критичного мислення. Вони також можуть бути дуже розважальними для студентів. Для цього необхідно вибрати цікаві теми, і вони із задоволенням докладуть масу зусиль.

2. Змусьте їх читати й писати.

Це трапляється на моїх заняттях з англійської мови, але я це не цінувала. У нас було таке домашнє завдання, яке іноді називають «Цікава новина». Це надає нам можливість прочитати новину, а потім відповісти на деякі запитання та поділитися своїми думками щодо новин. Тепер я розумію, наскільки це було важливо і цінне. Новини не обов'язково виписувати прямо з газет. Можна дати учням цікаву інформацію про світ, культуру, спорт, поточні події або все, що їх цікавить. Нехай вони читають і засвоюють інформацію, а потім висловлюють свої думки щодо відповідної події.

Навички критичного мислення мають вирішальне значення для успіху як у навчанні, кар'єрі так і в повсякденному житті. Світ без критичного мислення – це світ без викликів, а без викликів – світ без прогресу. Без критичного мислення наше суспільство було б купою людей, які обирають сторони, не враховуючи сірості та ускладнення ситуацій [4]. Критичне мислення допомагає нам бути більш поміркованими у своїх діях і приймати кращі рішення. Оволодіння навичками критичного мислення вимагає багато часу, практики і терпіння. Але це сприяє вирішенню багатьох проблем у повсякденному житті.

1. Вукіна Н. В., Дементієвська Н. П. Критичне мислення: Як цього навчити. Х.: Вид. група «Основа», 2007.

2. https://uk.wikipedia.org/wiki/Методика_розвитку_критичного_мислення.

3. К. Котов. Що таке критичне мислення та чому воно таке важливе.

<https://tokar.ua/read/23413>.

4. Critical thinking: Why is it important and how to teach to students?
<https://www.teflhongkong.com/blog/critical-thinking-why-is-it-important-and-how-to-teach-them-to-students/>.

Олександр ШУМЕЙКО

старший викладач кафедри
психології та педагогіки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ МАНІПУЛЯТИВНОГО ВПЛИВУ ПІД ЧАС ВИБОРЧИХ КАМПАНІЙ ДО ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Вибори до органів державної влади та місцевого самоврядування є невід'ємною частиною політичного процесу. Вони надають громадянам можливість безпосередньо впливати на політичну владу в країні, створюють об'єктивні передумови для зміни політичної системи, трансформації структури державного управління, зміни політичних еліт та лідерів. У виборчому процесі задіяні практично всі соціально-політичні інститути держави та суспільства. Вибори до органів виконавчої та законодавчої влади проходять на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, як законний та логічний спосіб здійснення легітимації влади. Процедура виборів у сучасній Україні покликана регулювати та регламентувати порядок проведення виборчих кампаній і за останній час зазнала ряд змін, які, незважаючи на прогресивність, часто надають ще більше можливостей політтехнологам для розвитку та впровадження маніпулятивних технологій [1, с. 76–78]. Тема політичних маніпуляцій та їх проявів на різних етапах політичного процесу на сьогоднішній день стала однією з найбільш актуальних та обговорюваних тем у середовищі політичних психологів та політтехнологів. Маніпулювання зі свідомістю електорату створює для будь-якої демократичної держави неабияку складну та багатогранну проблему, що вимагає постійного вивчення та контролю. Ігнорування негативних наслідків маніпулятивного впливу перешкоджає встановленню конструктивних відносин між владою та суспільством у сучасній Україні. В якості категорії політичної психології, маніпулювання зі свідомістю потенційного виборця характеризується багатьма авторами як цілісна система засобів та технік соціально-психологічного, ідеологічного та деструктивного впливів на суспільну думку та політичну поведінку з метою нав'язування певних